

חידוש זה של רבי אבא דנה הגמרא. ורב אשי מוכיח מדברי עולא, שחל "שם" פיגול תיכף אחר השחיטה.

קרבן מנחה טעון ארבע עבודות: קמיצה, מתן הקומץ בכלי, הולכה למזבח, והקטרת הקומץ על האישים.

ארבע עבודות הללו מקבילות לארבעת עבודות הדם שבזבח: קמיצה כנגד שחיטה, מתן הקומץ בכלי שרת כנגד קבלת הדם, הולכה כנגד הולכה, והקטרה כנגד זריקת הדם.

דיני פיגול לכל הלכותיו נאמרו במנחות כשם שנאמרו בזבחים. והאוכל מן המנחה

המפגולת [מלבד הקומץ] חייב כרת [אם חשב בשעת עבודתה] מחשבת חוץ לזמנו. ואם חישב בעת עבודתה מחשבת חוץ למקומו ענוש על אכילתה מלקות בלבד.

אמר ליה רב אשי לרבא: והא אמר עולא: קומץ פיגול, שפיגל בשעת קמיצה, שהעלה⁽⁷⁹⁾ לגבי מזבח, פקע פיגולו ממנו⁽⁸⁰⁾. והטעם יבואר בהמשך.

ומהלשון "פקע פיגולו" משמע, שכבר היה פיגול תיכף אחר הקמיצה אף קודם ההקטרה⁽⁸¹⁾ אלא שפקע ממנו.

וקמיצה, היינו שחיטה, היא העבודה במנחות המקבילה לשחיטה. הרי שעולא

שנחלקו האם פסול קלוש הוא, או פסול חמור. והמשך הסוגיא יתבאר לפי שתי דרכים אלו.

79. גירסת השיטה מקובצת.

80. הגמרא במסכת זבחים [מג א] מבארת דברי עולא, שפקע פיגול ממנו לענין שאם עלה לא ירד. ועוד יותר, שאף אם ירד, אם כבר משלה בו אש המזבח, יעלה. ואף שדין זה הוא בכל הזבחים [עיי' הערה 58], מכל מקום, יש חידוש בדברי עולא. כי באיברי ואימורי קרבן, שכל אבר ואבר בפני עצמו הוא מחובר [יחידה אחת], לכן, אם משלה האש במקצתו ופקע מעל המזבח, יעלה, כאילו משלה האש בכולו. וזאת בניגוד לקומץ, העשוי מקמה, ואינו מחובר, הוה אמינא שאם משלה האש במקצתו, יעלה רק אותו מקצת שמשלה בו האש, ומשמיענו עולא, שכל הקומץ יעלה, כיון שפקע ממנו "שם" פיגול.

81. קרן אורה.

אלא שנחלקו האמוראים, האם נחשב לפסול גמור. רבי אבא סובר שעד שלא הוקבע פיגולו, ואין עדיין חיוב כרת, יש עליו פסול קלוש. ולכן, מחלק, בין שחיטת התורה בפיגול, שקידש הלחם, הואיל והפסול קלוש הוא, לבין זריקת פיגול, שאז הוקבע הפיגול לחיוב כרת [ושלא במקומו איתקש לשלא בזמנו, כמבואר בכמה מקומות במסכת זבחים] ולכן אינה מביאה קדשים קלים לידי מעילה [ואינה מוציאה קדשי קדשים מידי מעילה].

ורב אשי, אינו מחלק בכך, וסובר שמשעת שחיטה או קמיצה, מאחר שיש עליו "שם" ואיסור פיגול, והאוכלו ענוש מלקות, לכן פיגול גמור הוא. לפיכך הוכיח רב אשי, מכך ששחיטת פיגול מקדשת את הלחם, מוכח, שהוא הדין שזריקת פיגול תביא קדשים קלים לידי מעילה [ותוציא קדשי קדשים מידי מעילה], לאפוקי מדברי רב גידל.

ולסיכום: לדעת האחיעזר: נחלקו האמוראים כאן האם יש איסור פיגול לפני זריקת הדם. ולדעת החזון איש, ברור שיש איסור פיגול, אלא